

nen, zonden zoo gaarne omtrent die personen meer inlichtingen ontvangen. Doch de Schrift laat wel een enkele lichtstraal op hen vallen, maar haalt hen overigens niet uit het duister van het verleden.

Anderen komen weer met andere verlaagens tot de Schrift. Zoo zijn er, die van haar gaarne willen weten, hoe de geologische veranderingen van den aardkorst zich hebben toegedragen. Maar de Schrift zou nog eer te gebruiken zijn om er een geschiedenis van de volkeren der aarde uit saam te stellen, dan dat men er de geschiedenis van de aarde zelf, gelijk die na de schepping is verlopen, uit zou kunnen aflezen. Omtrent het ontstaan van de straat van Gibraltar en het nauw van Calais zegt zij niets.

In dat opzicht laat zij den mensch met zijn onderzoekenden geest in het duister tasten.

De duidelijkheid der Schrift betreft dan ook uitsluitend het doel waartoe zij is gegeven.

Welke is dat doel?

Gemeenlijk wordt hierop geantwoord: zij dient om den gevallen mensch den weg der zaligheid te doen kennen.

En men maakt daaruit deze toepassing: zij is duidelijk in al wat den mensch tot zaligheid van noodde is.

Ofschoon dit ook wel bij Gereformeerde schrijvers wordt aangetroffen, mag dit niet zonder nadere toetsing worden overgenomen.

Deze omschrijving toch is naar ons gevoelen oorzaak geworden, dat vele deelen der Schrift voor ons vreemd zijn geworden.

Men neemt soms Schriftgedeelten als de volkerentafel van Genesis 10, de geslachtslijst in Genesis 11, de wetten in Exodus en Leviticus, de registers van de Joden, die uit Babel wederkerden in Ezra en Nehemia en vraagt zich dan af: kan ik zonder die te kennen niet zalig worden?

En dan is het niet moeilijk om te wijzen op tallozen, die geen of slechts geringe kennis hebben gehad van de genoemde Schriftgedeelten en van wie men toch niet mag onderstellen, dat zij daarom de zaligheid zouden derven.

Heeft men dat eenmaal vastgesteld, dan schrijft men verder voort.

Steeds vermeederen de Schriftgedeelten, waar bij gevraagd wordt: moet ik dat nu weten om zalig te worden? En men ontdekt dan, dat zonder de kennis daarvan ook zeer wel zaligheid mogelijk is.

Zoo wordt voor het geloofsleven van menigeen de Schrift praktisch tot één tiende of nog minder herleid.

Door dat tiende of twintigste deel is de Schrift dan helder.

Maar door het overige laat men zich niet bestralen.

Want dat raakt de zaligheid niet.

En wat niet in rechtstreeksch verband met de zaligheid staat, boezemt dikwijls een minder dan matig belang in.

Praktisch behandelt men zoo op het plekske, waar vele Ethischen zich vermeien.

O zeker, theoretisch houdt men er wel aan vast: heel de Schrift is Gods Woord en toornl men tegen de stelling: Gods Woord is in de Schrift. Maar wanneer men zich op de praktijk van zijn schriftgeloof onderzoekt, zal men bevinden, dat men van „Ethische” smetten zelf niet vrij is.

En men zal het „ethisch” beginsel niet alleen moeten bestrijden in hen, die zich als Ethischen aandienen of verkapt Ethischen zijn, maar ook in zijn eigen ziel.

Het is volkomen waar, dat de Schrift den weg der zaligheid openbaart.

Zij getuigt dat zelf.

Paulus herinnert er Timotheus aan: „en dat gij van kinds af de Heilige Schriften geweten hebt, die u wijs kunnen maken tot zaligheid door het geloof, dat in Christus Jezus is”. (2 Tim. 3: 15).

Uit dezen tekst mag echter nog niet worden afgeleid, dat het wijs maken tot zaligheid HET doel is van de Schrift.

Het is ook een doel, een zeer voornaam doel. Maar HET doel der Schrift blijft het altijd GOD te leeren kennen.

De Schrift is niet in de eerste plaats heilsoopenbaring, maar Gods openbaring.

Al volgt het eerste uit het laatste, het mag toch nooit voorop worden gesteld.

De echt Gereformeerde gedachte moet ook in uw schriftbeschuwing konsekwent worden doorge-

voerd, dat het niet allereerst gaat om de zaliging van den mensch, maar om God.

Daarom houdt het een egocentrische begrenzing in, wanneer men poneert: de Schrift is duidelijk in alles wat den mensch tot zaligheid van noodde is.

Daartegenover moet gesteld: de Schrift is duidelijk om God recht te kunnen kennen.

En dan mag ook hier weer geen beperking worden gesteld.

Men mag er niet van maken, dat de Schrift ons God als Herschepper doet kennen.

Want dan doet men aan de beteekenis der Schrift te kort.

De Schrift dient ook om wat gij door de zonde uit de algemeene openbaring niet meer kunt weten voor U te belichten.

Die algemeene openbaring bracht God als Schepper.

Zoo verkondigt dan de Schrift u zoowel God als Schepper en als Herschepper.

Men denke slechts aan Job 38, 39, Psalm 8, 29, 104, 147, Jesaja 40 enz.

Trouwens, een rechte kennis van God als Herschepper onderstelt zulk een kennis van Hem als Schepper.

Bovendien leert ons de Schrift niet alleen wie God is in betrekking tot Zijn schepsel, maar ook wie Hij is in Zichzelf.

En in heel haar openbaring van God is zij duidelijk.

Daarop kan niet genoeg nadruk worden gelegd.

Want begrenst men het doel der Schrift tot de zaligheid en is zij daarin alleen duidelijk, dan komt men er licht toe het eene deel na het andere, dat niet van de zaligheid spreekt, als duister op zijde te schuiven.

Dan pluisst men na wat men b.v. uit Gen. 1—3 voor zijn zaligheid nodig heeft.

En allicht komt men tot de konklusie: als ik maar weet, dat God mij recht heeft geschapen, maar dat door de moedwillige overtreding van Adam de zonde in de wereld is ingekomen en dat ook ik in Adam gevallen ben, dan weet ik uit die hoofdstukken genoeg.

Wanneer dan blijkt, dat de wetenschap juist tegen dat begin van de Schrift de zwaarste bedenkingen oppert, staat men weerloos en is geneigd om toe te geven: mijn zaligheid is er niet mee gemoeid, de duidelijkheid der Schrift geldt daarvoor dus niet, derhalve boek ik die kapitels bij de duistere deelen der Schrift en geef die aan het spel der uitleggers van onderscheiden richting prijs.

Maar gaat gij hiervan uit: de Schrift is in alles duidelijk, ook in wat zij aangaande God als Schepper openbaart, dan kunt gij niet duldend, dat naar die hoofdstukken een vinger wordt uitgestoken. Dan zegt ge tot de ongeloovige wetenschap: daar blijft ge af.

Ja, gij stelt aan de geloovige wetenschap den eisch, dat zij de openbaring der Schrift aangaande God als Schepper ten grondslag zal leggen aan haar onderzoek en systematisering.

Dan bevat de Schrift de eerste beginselen voor heel de wetenschap.

Wie het standpunt inneemt, dat de Schrift alleen duidelijk is in wat de zaligheid betreft, staat daarmee een breuk tusschen geloof en wetenschap.

Maar wie maintineert, dat de Schrift duidelijk is ook om God als Schepper te leeren kennen, bindt elke taak van wetenschap, voor wat de eerste beginselen aanbelangt, aan de Schriftopenbaring. Daardoor wordt een konflikt tusschen geloof en wetenschap onmogelijk.

Het is alzoo geen bijkomstigheid of men de Schrift als duidelijk helijdt voor den weg der zaligheid alleen of als duidelijk in haar doel als Godsopenbaring.

Het is een verschil, dat diep insnijdt.

Wij zeiden: de Schrift is in zichzelf helder, de duisterheid ligt enkel en alleen aan den kant van den mensch.

Dit dient nog wat breder te worden uitgewerkt.

Allereerst moet gij onderscheiden tusschen zekere gemeene verlichting, welke tot de algemeene genade behoort en elk mensch ten deel kan vallen en tusschen de bijzondere verlichting, welke alleen geschonken wordt bij de waarachtige bekeering tot God.

Die algemeene of natuurlijke verlichting doet ook reeds iets van de Schrift in haar helderheid zien. Menig onbekeerde toont een uitgebreide kennis van

den bijbel te bezitten. De Schrift is in zichzelf zoo duidelijk, dat, wanneer een natuurlijk mensch haar leert, hij er uit verstaat, dat God de wereld heeft geschapen, dat Christus op bovennatuurlijke wijze is geboren, dat Hij is opgestaan en opgevoerd enz. Of hij het aanvaardt is een tweede. Maar zelfs gebeurt het, dat hij het ook aanneemt. Met alle historisch en tijdgevoeligen is dit het geval. De diepe geestelijke toestemming en aanvaarding daarentegen is vrucht van de bijzondere verlichting des Heiligen Geestes. Deze tweërlei verlichting bewerkt niet zoozeer een kwantitatief als wel een kwalitatief verschil in kennis van de Schrift. Er zijn Schriftuitleggers geweest, die zich door geen bijzondere godzaligheid hebben onderscheiden en van wie men eer betwijfelen zou of zij wel geestelijk één waren met wat zij exegetiseerden en die in hun Schriftkennis menig geloovig geleerde overtroffen. De hoeveelheid van Schriftkennis hangt niet af van de algemeene of bijzondere verlichting. Wel de kwaliteit. Want de Schriftkennis van den natuurlijk verlichte draagt een intellektualistisch karakter, ofschoon er ook zekere gemoedsbeweging mee gepaard kan gaan, de Schriftkennis van den door bijzondere genade verlichte is personalistisch van aard, zijn heele persoon leeft en deelt erin. En nu kan in het kwantitatieve de algemeen verlichte den bijzonder verlichte zelfs steunen. Het kan voorkomen, dat een onbekeerde kwantitatief meer van het licht der Schrift opvangt dan de bekeerde.

Een zeer sterk bewijs, hoe helder de Schrift is. Een algemeene verlichting is vaak genoegzaam om haar zin, zij het dan ook verstandelijk te vatten.

Onze Geloofsbelijdenis drukt dit zoo uit: „ge merkt de blinden zelf tasten kunnen, dat de dingen, die daarin voorzeggd zijn, geschieden” (art. 3).

Maar vervolgens moet ook onderscheiden worden tusschen de individuele en de gemeenschappelijke verlichting des Heiligen Geestes.

Ieder geloovige wordt individueel door den Geest zoo verlicht, dat hij, dank zij de helderheid der Schrift, een rechte kennis van God ontvangt. En hoe verder die verlichting voortschrijdt, hoe meer zal hij in die kennis opwassen. De Schrift kan in helderheid niet toenemen, maar zijn kennis omtrent de Schrift wel. En wat nu aan den enkelen geloovige geschiedt, geschiedt ook aan de kerk in haar geheel. Zij wordt door de doorgaande leiding des Geestes steeds helderder voor de Schrift. Het peil van verlichting stijgt door de eeuwen heen. Want gelijk wij reeds opmerkten, die verlichting is niet alleen onmiddellijk, maar ook middellijk. Die meer in het zien geoefend is helpt hem, die nog niet zoover is. Zoo ondersteunen de leden der kerk elkander. De gemeenschappelijke verlichting grijpt dan ook steeds middellijk plaats.

Ook dit willen wij door een beeld illustreren.

Opeenvolgende geslachten hebben den sterrenhemel bestudeerd. Telkens worden er nieuwe wonderen ontdekt. Hoe komt dat? Waren de sterren eerst duister en werden zij langzamerhand tot lichten? Dat niet. Zij schenen voor duizend jaren even vroolijk als nu. Maar het gezichtsvermogen van den mensch was toen nog niet sterk genoeg gewapend om waar te nemen, wat men nu waar neemt. Doordat echter de een den ander bij de bewapening van het oog helpt en hem ook leert opmerken wat hij gezien heeft, wordt de sterrenhemel in werkelijkheid niet helderder dan hij voor ons voorgelicht geweest is, maar hij wordt helderder voor ons.

Zoo nu ook met de Schrift.

Door voortgezet onderzoek als middel van de gemeenschappelijke verlichting des Geestes wordt de Schrift voor ons gedurig helderder of beter worden wij gedurig helderder voor de Schrift.

Dat zal zoo doorgaan tot het eind der eeuwen. En dan?

Zullen de uitverkorenen, die het laatste worden toegebracht, geheel helder zijn voor de Schrift? Zal hun alles zijn opgeklaard?

Wij mogen dit niet aannemen.

Zoolang deze bedeeing, welke door onvolmaaktheid wordt gekenmerkt, duurt, zal ook de verlichting der geloovigen niet volkomen zijn.

Evenmin als de kerk der laatste dagen een volmaakt heilige kerk zal zijn, zal zij ook een volmaakt verlichte kerk wezen.

Tot op het punt des tijds, dat zij die levend overgebleven zijn, plotseling zullen veranderd wor-

den, zal zijn.

Gelijk d... in het oog... naar Jezus... der Schrift... komen ge... is, wordt... Maar da... vult.

Tot nu... De red... Voor... maximum... En natu... dit getal... Dit slot... Toch bl... ons hebbe... bespreking... Ik heb... kelijk Lev... Daarin... gezet... Maar i... eenige vr... lende aan

De Kom... ontvouwer... het absol... Hij's hee... ten te vo... En van... Dat de... is voor d... Maar... recht nie... Uit het... ten tot h... Deze v... Evenmi... van den... want Go... kon doe... moedwilli... rooff.

Het ge... Daarom... naar het... met vro... te verkoo... mee de... niet gede...

Maar... Daar... Ook de... zal belaz... En die... maar in... Geen... gelaten... doening...

Doch... hij niets... van zijn... al door... Doch... andere...

De ze... Gods ge... is met... gestraft... Voor... kan noel... onmetelij

Als ee... denaar... Koning... Hij ro... Hij de... In zijn... een qua... Laat... belalen... Dit b... vervulde... De Ke... dat er... Er zij... dan jui... zitten.